

Stanowisko Nr 20/2021
z dnia 16 lutego 2021 r.
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Kielcach

w sprawie: projektu Umowy Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce, sposobu wdrażania środków instrumentu REACT-EU.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Kielcach po zapoznaniu się na posiedzeniu w dniu 16 lutego 2021 r. z najważniejszymi informacjami, dotyczącymi **projektu Umowy Partnerstwa** dla realizacji Polityki Spójności na lata 2021-2027 w Polsce (projekt UP), której to konsultacje społeczne rozpoczęły się w dniu 18 stycznia br., z zadowoleniem przyjmuje zaproponowany przez stronę rządową (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej) kształt założeń projektu UP.

WRDS w Kielcach pozytywnie odnosi się do metodologii podziału alokacji na regiony. Algorytm podziału środków pomiędzy regiony preferuje obszary nieco słabiej rozwinięte, biorąc pod uwagę wskaźniki, takie jak m.in.: ludność, PKB per capita, ubytek ludności, czy też nakłady na działalność badawczo rozwojową. Dzięki zastosowanej metodologii podziału środków, alokacja, wskazana w UP dla województwa świętokrzyskiego, w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi: 899,15 EUR, co plasuje region świętokrzyski na 1 pozycji spośród 16 regionów w kraju. To świadczy o praktycznej realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, która daje możliwości rozwoju regionom znajdującym się w trudnej sytuacji i pozwala na zmniejszenie dystansu rozwojowego między poszczególnymi regionami.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Kielcach ma świadomość, iż najbliższe tygodnie, po zakończeniu Konsultacji Umowy Partnerstwa oraz Kontraktu Programowego, zadecydują o przyznaniu środków rezerwy, która w skali całego kraju wynosi ponad: 7 miliardów EUR. Mając na względzie ambitne, dobrze przemyślane inwestycje oraz doświadczenie we wdrażaniu funduszy (woj. świętokrzyskie znajduje się w czołówce regionów biorąc pod uwagę, m.in. kontraktację środków) - Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Kielcach wspiera działania Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, który zamierza ubiegać się o środki rezerwy w kwocie: 444 mln EUR.

Biorąc pod uwagę kwotę alokacji z UP dla regionu świętokrzyskiego w wysokości: 1 106 mln EUR + kwotę środków rezerwy o jakie zabiega województwo świętokrzyskie: 444 mln EUR - łączna alokacja może wynieść: 1 550 mln EUR. Oznaczałoby to wzrost środków dla regionu o 14 % w stosunku do perspektywy 2014-2020. Środki te z całą pewnością pozwolą na realizację kluczowych dla województwa inwestycji związanych z gospodarką wodną, ochroną środowiska, rozwojem przedsiębiorczości i kapitału ludzkiego. Dadzą również szansę na zmniejszenie dysproporcji rozwojowych między naszym województwem i pozostałymi regionami Unii Europejskiej.

Jednocześnie Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Kielcach z zadowoleniem przyjmuje włączenie środków **instrumentu REACT-EU** w polski system wdrażania Polityki Spójności w perspektywie finansowej UE na lata 2014-2020, którego istotnym podmiotem są Instytucje Zarządzające Regionalnymi Programami Operacyjnymi. Wykorzystanie istniejących Programów

Operacyjnych, istotnie usprawni i przyspieszy uruchomienie wsparcia w kluczowych dla gospodarki obszarach (w tym: przedsiębiorczość i ochrona zdrowia).

Jednak mając na względzie planowany podział środków instrumentu REACT-EU na programy krajowe i regionalne - Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego apeluje o przyznanie większej puli środków z instrumentu REACT-EU na szczebel regionalny.

Z informacji przekazanej regionom przez Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej wynika, iż z pierwszej transzy środków, która dla Polski będzie wynosić: 1 651 mld EUR na Programy Regionalne trafi tylko 365 194 022 EUR, co stanowi zaledwie 22,12% pierwszej transzy.

Mając na względzie powyższe, postulujemy o zachowanie obowiązującej proporcji podziału środków europejskich, wdrażanych w obecnej perspektywie, tj. 60% na szczeblu krajowym oraz **40%** na szczeblu regionalnym, również w przypadku podziału środków z instrumentu REACT-EU (zgodnie ze Stanowiskiem Nr 26 Konwentu Marszałków Województw RP z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie sposobu wdrażania środków instrumentu REACT-EU).

Jednocześnie Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Kielcach wskazuje, iż zastosowana metodologia podziału pierwszej transzy środków Instrumentu REACT-EU pomiędzy regiony bazuje na podziale środków na podstawie udziału poszczególnych programów w ogólnej alokacji funduszy strukturalnych dla Programów Regionalnych na lata 2014-2020 (dla woj. świętokrzyskiego: 4,35% (1 364 543 593 EUR / 31 276 897 550 EUR)). W oparciu o ww. metodologię region świętokrzyski otrzyma: 15 885 940 EUR (4,35% * 1 364 543 593 EUR) – jest to jedna z najniższych alokacji w kraju na Instrument REACT-EU (poza woj.: lubuskim (2,89%), opolskim (3,02%) oraz podlaskim (3,87%).

Mając na uwadze powyższe, a także olbrzymie potrzeby w regionach w zakresie wsparcia naprawy kryzysowej w kontekście pandemii COVID-19, szczególnie w obszarze ochrony zdrowia, wsparcia przedsiębiorców, borykających się ze skutkami pandemii - Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Kielcach przychyli się do działań Zarządu Województwa Świętokrzyskiego i wnioskuje o przekazanie większej puli środków instrumentu REACT-EU na realizację Programów Regionalnych. Podkreślamy, iż planowana transza w wysokości: 365 194 022 EUR nie jest adekwatna do potrzeb, jakie występują w regionach oraz nie zapewni właściwego i skutecznego reagowania na kryzys spowodowany COVID-19.

Andrzej Bętkowski

**Przewodniczący
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Kielcach**

Stanowisko otrzymują:

1. Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej;
2. Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego;
3. Przewodniczący Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego;
4. Przewodniczący Zespołu ds. funduszy europejskich Rady Dialogu Społecznego.